

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЬ ЗА

КНЬИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Уредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. IV.

Овай листъ излази вторникомъ и петкомъ. Цѣна му е за три мѣсеца 4 цванцика.

№ 72.

СПОМЕНИ ИЗЪ ПАРИЗА.

(край.)

Камера народны депутираца: Нема ништа лѣпше за едногъ странца у Паризу, него по лѣпомъ времену шетати се по прекрасномъ песковитомъ шеталишту у Тилѣрійской башти, у дружтву съ лѣпымъ многымъ свѣтомъ, слушаюћи лѣпу воєну музику гледати, пакъ преповѣдати, шта се видло, то е среѣа путника; али я нисамъ мени ту дужность наложио. Послѣ увеселенія долазе послови. Ако садашнѣ дружтво и има свою лаку страну, има такоѣрѣ и озбиљну. Ако е Паризъ варошь за лѣпа художества и увеселенія, ипакъ е варошь за политику. У Паризу има баръ толико државника, колико и живописаца и любителя музике и певаня: французска камера заслужуе баръ толику внимательность, колику и французска опера. Поредъ Тилѣрійске баште, гди се лѣпъ свѣтъ шета, стои дворъ Тилѣрія, гди краљ ради даню и ноѣу. Оставимо дакле ову увеселителну и прекрасну башту, гди у пролеће цвѣта прво цвѣће, гди се чуе радостна и умилна вика прекрасне дѣце, любовъ сваке матере. Часъ се приближи, кадъ се млада фамилија кући враѣа, кадъ отаць кући долази, после свршеногъ дневногъ посла; и мы оставимо Тилѣрійску башту, преѣймо преко пјазе Луи XV. коя е имала толика разна имена. На краю ове пјазе наѣиѣете еданъ широкъ мостъ на комъ стоє многи прекрасни фенѣри. Овай мостъ саюжава два богата предградія, предградіе Сент-Жермень и предградіе Сент-Хоноре. Предъ собомъ видиѣете камеру народны депутираца. Посмотрите овай важный памятникъ, кои се подиже на великимъ стубовима, до кои се пенѣ узъ широке басамаке одъ камена. Посмотрите съ чувствомъ почитаня овай памятникъ, ову камеру, нѣтъ е основъ французскій уставъ. У овимъ зидовима гди славанъ одзивъ повѣрава лѣше и важне рѣчи, предлага се, претресаю се и саставляю се сви закони ове стране, и силне землѣ французске. Све мудре и умне французске главе имаю свое мѣсто, на овимъ благороднымъ скаміяма владале су добре и зле страсти, какве ужасне и славне борбе! каква сылна нападаня! каква снажна обраба! Сва политична начела, на коя е свѣтъ подѣлѣнъ, овдѣ су владала: све благородне тежиѣ, сва честолюбія овдѣ се одкривала; све велике власти одавдѣ су произишле као побѣдители, пуне славе и триумфа; найновіе краснорѣчіе развило е овдѣ све свое сыле.

Одавдѣ су произишле сасвимъ оружане ярости овогъ великогъ народа; овдѣ се сливаю све надежде и све страховитости Европе. И занста човѣческа слобода нѣ се могла надати болѣмъ обиталишту. Овай высокій и благородный домъ лежи на обали рѣке Сене и обколѣнъ е съ лѣпымъ сѣнкама. Само по изгледу познає се суверенска палата у којой обитава миръ и война французске, и цѣле Европе. Уставъ, то е правый основъ овогъ изгледногъ памятника. Кралѣвство Карла X. лежало е на овомъ сталномъ основу, а луде хтѣли су да потресу овай невредимый основъ, на еданпуть еданъ камень изпао е изъ овогъ зданія, и съ еднимъ единымъ ударомъ срушио е едну монархію, четрнаестъ столѣтія стару.

Я самъ често одлазио у камеру депутираца, и свагда самъ се кући вратио, пунъ удивлѣня и высокопочитаня према толикимъ краснорѣчивымъ мужевима, велика честь ове камере, коя тако високо мѣсто на свѣту заузима. Парламентарно е краснорѣчіе едно одъ набавлѣня год. 1789. Ово е кѣи, садругъ, чуваръ политичне слободы у Французской. Мирабо, овай ватреный говорникъ одъ благородногъ племена, когъ су одушевлявале настоѣће и прошле освете, овай мужъ, кои е съ еднимъ своимъ словомъ, съ еднимъ погледомъ оборіо престоль, за кои се мыслило, да е найсталии у Европи, Мирабо е првый кои е научіо говорнике, како се говори у камери, како се треба држати седеѣнки и стоѣнки и како съ ове высине треба говорити свима кои внимателно у тишини слушаю. Ово е было савршена революція у човѣчскомъ говору, революція дѣлательна, невѣроятна, непредвиѣена, вѣшта. Французско краснорѣчіе пре Мирабо-а имало е найвише мѣсто у судовима, у црквенимъ придикама, или у французской академіи за честь Лафонтена, и когъ другогъ славногъ мужа у французской кнѣижевности. На то доѣе Мирабо, и баѣи Французску у сасвимъ ново и непознато краснорѣчіе. Онъ е показао са своимъ примѣромъ, да е свакий човѣкъ, кои доѣе на свѣтъ, са страстима и съ убѣѣенѣмъ у срцу, роѣенъ говорникъ. Онъ е првый показао, да нѣ нужно художество говора за државне послове, да е реторика празанъ и смѣшанъ изворъ краснорѣчія, употреблѣнъ у управленію едногъ великогъ народа, да изговорене рѣчи нетреба да буду подобне писанымъ рѣчима, да се говоръ живъ, страственъ, одважанъ, необузданъ неслаже съ реторичнымъ фигурама у писменомъ. Мирабо подигао е камеру

на степенъ равнѣхъ христіанской катедре; послѣ чега е ово зданіе, кое е онъ подигао, и нѣга самогъ оборило.

Послѣ нѣгове смрти, ово ново художество брзо се развило. Све е подпомагало ово благородно сѣме парламентарногъ краснорѣчія, едни су побѣдили, други се бранили, а сви су поумирали. Сви ови говорници стари и млади, криви и невини, са задовољствомъ умрли су, и оставили су послѣ себе краснорѣчиву, сылну рѣчь, криваву муњу, коя е падала съ ешафота у врѣме револуціе. Тако е краснорѣчіе у Французской, као каква бурна рѣка, прешло свою границу и страханъ потопъ приузроковало. Бонапарта учинио е край овомъ потопу, као и многимъ другимъ буряма. Онъ е дао крозъ прозоре избацити 500 говорника, кои су му и са своимъ ђутанѣмъ на путу стаяли. По царской заповѣсти свакій независимъ говоръ морао е престати, свака политична рѣчь морала е умукнути; краснорѣчіе престало е, као и свака мысао. Послѣ се само пѣвало и появило: „Тебе Бога хвалимъ.“ Краснорѣчіе морало е уступити стихотворству, кое е опѣвало Наполеонову славу. Люди, кои су подъ царствомъ могли бити политични говорници или писатели, постали су војници, да добию добаръ разумъ, да неговоре и непишу. Што човѣкъ благородногъ срца небы могао дозволити, безъ да се нестиди свое слабоумности, то е војникъ радо дозвољавао ономъ, кои га е водіо у побѣдоносну и славну битку. Доказателство е, што се краснорѣчіе, ова забораваљна сила, одма послѣ Наполеоновогъ падења опетъ показала. Више краснорѣчиви гласова опетъ се чуло изъ средине оне разбиене войске, којой су странни топови до главе дошли. Уставъ Луй XVIII. повратио е Французской политичну слободу, а съ тымъ заедно и парламентарно краснорѣчіе.

Камера изнутра сачинява великій кругъ. Іошть ніе бы еданъ сать послѣ подне; депутирци долазе полагаю еданъ за другимъ. Одъ времена Юлійске револуціе год. 1830. престала е строгость, да се мора носити униформа, и тако су предъ очима само обични графани, понайвише съ простымъ одѣломъ. Што се сать веѣма приближуе, то се скаміе веѣма и брже пуне. Тешко е и за найвѣщигѣгъ предвидити, шта ће се у камери збити, шта ли говорити; ту влада ђудъ, природный даръ, вещтина говорника. Едно засѣданіе, кое се у почетку чинило бурно, више пута се мирно окончало, а често се и томъ противно догађало. Борбе у говору есу праве борбе, подложне истымъ случаевима, истымъ непредвиђенымъ пораженіямъ, истымъ напраснымъ побѣдама изненада, као и праве битке. То е бѣо папиръ, на комъ нико незна, шта ће написати, то е драма, у којой нико незна, какву ће ролу играти, ту се све догађа изненада и непреправно. Онај, кои говори, мора непреправанъ говорити, и само о оной ствари, о којой е говоръ; овдѣ се говори умилно и съ цѣломъ силомъ убѣђена; у Французской чини говорникомъ; а у старомъ Риму было е срце: Rectus est, quod disertus facit, рекао е Цицеро. У овой камери чуо се рѣчи, кое налазе внимателанъ одзивъ по цѣломъ свѣту.

Г Л А С Ъ М А Й К Е.

Было е предъ вече, данъ пре битке кодъ Грос-Бера, кадъ се я, са више другога, око ватре намѣстимъ.

Мы смо стояли на предстражи, и спрамъ насъ на еданъ пушкومتъ лежао е неприятель, но мы се безбрижно, предамо сну у наручя, да бы прибрали снагу, после умора, преѣшнѣгъ дана, коя намъ е за сутрашню жестоку битку, врло нужна была. Зора е веѣхъ свитала, кадъ мой пріятель Хенрикъ кои е быо, као и я добровольный стрелаць, и одма покрай мене лежао, мене пробуди, пошто ме е добро за раме продрмао.

„Заръ ты ништа нечуешь, Августе? повиче онъ, и гледао е узплаилено около себе.

„Шта да чуемъ?“ запытамъ я, и тріо самъ одвеѣхъ санльиве очи. „Да нису неприятельи іошть сада, почели туѣи?“

„Мени се чинило одговори онъ, седши управо, „као да самъ чуо гласъ мое матери, да ме страшльиво виче.“

„О, та ты си снивао“ рекнемъ я; еръ како бы могла доѣи овамо твоя мати, коя 50 миля далеко одавде живи, у областной варошицы?“

„Есть, ты имашъ право,“ одговори Хенрикъ, и опеть бы се я заклети смео, да самъ чуо гласъ мое матери.“

„Она бы морала имати одвеѣхъ яку белу цигерицу или ты, за чудо оштаръ слухъ“ примѣтимъ я шалеѣи се; „кадъ бы е на 50 миля далеко чуо.“

„Остави се шале!“ рече онъ, и грчевито счепавъ мою руку, „слушай само она виче ево опеть — ево опеть!“

И заиста, и мени се чинило садъ, као да чуемъ у некомъ удалѣнио страшльивъ гласъ: Хенрихъ! Хенрихъ! но сасвимъ слабъ и едва разумителанъ. Главу на руку наслонивши, седіо е мой пріятель съ навеѣномъ желомъ очекуюѣи, іошть кои позывъ. И овай зацело зачуе се после краткогъ времена, и то име Хенрихъ тако близу, са гласомъ срце параюѣимъ, да ми е, крозъ све жиле, као нека еза прошла.

„Я идемъ, мати!“ повиче мой пріятель, скочи брзо као мува, и потрчи цбуну, изъ кога е гласъ као долазіо.

У истомъ тренутку удари на месту, кое е мой пріятель оставіо, едно неприятельско тане изъ топа, кое бы га ямачно на парчета раздрускало, да е кодъ ватре лежао. — И за овымъ еднимъ танетомъ, ніе се выше ии еданъ пуцанъ чуо, него се чинило, као да е првый, — вальда предсказуюѣи знакъ — можда случайно или изъ шале на нашу предстражу управљнъ.

Ударъ ђулета засуо е спаваюѣе пескомъ и они пробудивши се, были су на ногама, кадъ се Хенрикъ врати, и съ тужнымъ лицемъ ми каже, да ніе ништа више чуо, и никаквогъ човека нашоа. Тада га я уватимъ за руку, и покажемъ му руну, кою е тане на нѣговомъ месту изрило, и рекнемъ величественымъ и озбыльнымъ гласомъ: „Благодари промыслу божіемъ, еръ безъ тогъ сигурно — чудесногъ гласа, ты бы садъ быо лешъ!“

„О, майко моя, я ты по другій путь благодаримъ за мой животъ! повиче Хенрикъ дубоко узхиѣнъ, и подигне склопљне руке къ небу, молитву у себи читаюѣи.

Зачуѣено пытали су другови, шта се догодило? и кадъ су дознали са срдачнымъ притискомъ руке желали су

му срећу за његово избављење живота, и притомъ се видело, да су сви осећали да е ту пуна тайне, надземна сила дѣйствовала.

Но кои бы могао изяснити свезу, која е была међу преповећенимъ догађаемъ и писмомъ, кое е мой пріятель Хенрикъ после некогъ времена приміо, са овимъ сардражамъ:

У Мариенвердеру 2. Маја 1811

Предрагій сыне!

У ужасномъ страу, пишемъ ти ово писмо, и заклинаемъ те, да бы ме са неколку своеручны врстїи умирїо, ако си јоштъ живъ. Ахъ, здраво се морамъ бојати, да самъ те већ оплакала, ерѣ ужасный поразъ, кои ми е санъ прошле ноћи представїо, и садъ ми се диже с' такомо живосћу, да то морамъ за нешто выше, а не само за санъ држати. Чуй!

Я те опазимъ на нишанъ намештена и привезана, на кои су непријатели своя танета управили; наскоро удари едно десно, а друго лево одъ тебе, но ты останешъ, за чудо поштећенъ. При свакој светлости, која е произлазила одъ избацаиваня непријателски топова, повикала самъ я маъ свегъ гласа твоє име. ерѣ ми се чинило, као да бы ти свезе, којма си стегнуть быо, прекинути морао, чимъ бы гласъ сладке любви майкине чуо. Я и ако самъ се изъ све сваге напичала, то е моя страшљива вика предала преко устана мой, као слабой дисай, и ты ниси чуо. — Садъ я опазимъ, како се еданъ топъ другачїе окрене, а не као пре; тана бы те морало погодити, то ми е казало мое слутеће майчино срце, и јоштъ еданпутъ целу снагу мои прсию упињући, изиђе ми за рукомъ гласно, твоє име, Хенриче мой, произнети, тако яко, да самъ се и сама збогъ тога пробудила; но јоштъ пола сниваюћи, пола будна, оназила самъ, како си мой гласъ чуо, свеза се ослободїо, и како си полетїо у моя наручя, оназила самъ — да ли отворенымъ или затворенымъ очима, ни сама немогу казати — како у истомъ тренутку опетъ едно људе удари управо на оно место, на комъ е твоє срце куцало; но садъ на дрвету, за кое си свезанъ быо, буде начертанъ твой ликъ; а тебе самогъ држала самъ я спасена у момъ наручю.

Да е то све само санъ быо, садъ морамъ и сама признати но то е было ужасанъ, живъ санъ, и я зацело морамъ држати, да си се ты, у томъ часу, налазио у великой опасности! — Но да ли си ты дѣйствително сретно іой избегао, као у момъ сну! — дай Боже! — Но пре него што одъ тебе одговора добїемъ, никако се немогу умирити.

М Р В И Ц Е.

— Краль еданъ даде едногъ подайника свога погубити. Сынови овога учине између себе созаклетїе противу живота краљвогъ. Ово се осуети и они падну подъ судъ. Мати њинова поднесе кралю прошенїе молећи за милость. „То е за чудо“ рекне іой краль, „да ме вы садъ за милость молите; а за мужа вашегъ ни едногъ корака учинити нисте хтели.“ „Мужъ мой“ одговори она „ниє быо никакавъ преступникъ, па зато нисамъ за њѣга ни молила. Али су сынови мои преступници.“

— Еданъ Ирландезаць прияви се у Лондону кући одной, која е служителя за себе тражила. На питанъ: шта е онъ? онъ одговори: Я самъ Англезъ. Изъ когъ гроштва? Изъ Дублина. Па како се можешъ за Англеза издавати, кадъ си ты рођеный Ирландезаць? „Дакле, господине, да самъ се я гди у штали родїо, по томе бы испало то сѣдство, да самъ я конъ?“

— Болестнику едномо, кой е на самртной постельи лежао и кой е сасма нерадо на тај дальный путь у другїи светъ полазио, дођу познаницы и прїатели, да га охрабре и поутѣше. Тако му еданъ намеђу овы рекве: „Буди юнакъ, та ты добро знашъ, да свакој у животу свомъ еданпутъ умрети мора.“ Та то љаво и естъ, одговори болестникъ, ерѣ да се по десеть и дванаестъ пута умире, мени не бы садъ башъ ни бриге было.“

— Свештеникъ советуюћи неке младе супружнике, да то неваля, што сведнако у кавги и инату живе, напоследку имъ примѣти и то, да су њи двое управо едно. „Шта, едно? одговори мужъ. Само господине, да не пожалите труда, већ да еданпутъ исподъ прозора наши станете, вы бы сте мыслили, не да насъ е едно, већ да насъ двадесеть у соби има, тако се свађамо.“

— Свештеникъ наїђе на њивама на свогъ одногъ парохїанина, кой се никадъ у цркви видити неда, па га запыта, да л' се онъ баръ водъ куће Богу моли. Овай му одговори, да башъ ни едне молитве незна. „Я бы се дакле обкладїо и за то — рекне свештеникъ — да ты јоштъ и то незнашъ, ко те е на овај светъ створїо. „Истину да вамъ кажемъ — одговори овај — я незнамъ. У томъ магновенїю прође туда дете едно. Свештеникъ га зовне и рекне му: Кажи ми сыне, ко те е створїо? Богъ, одговори дете. Садъ се свештеникъ окрене парохїанину и рекне: Ето видишъ, ниє ли то велика срамота, да дете ово одъ петъ година зна, ко га е створїо, а ты већ старъ човекъ да незнашъ, коме за животъ твой благодарити имашъ. — „Я се о томе башъ ништа и ни найманъ нечудимъ, одговори онъ, ерѣ дете е ово текъ садъ скоро на светъ дошло, а я самъ већ шесеть година претурїо. А у тако дугомъ времену много се коешта лако заборавити дає.“

ДОМАЊИЙ ТЕАТОРЪ.

Првїи патролицїа (виче.) Ко иде?

Другїи патролицїа (јоштъ већма виче.) Стой! ко иде, камо ти фенѣръ?

Трехїи патролицїа. Шта сте полудили те вичете, заръ невидите да е крава.

Првїи патролицїа. Па што се неяви убіо е богъ.

ЗАЧИЦИ

Свакој данашњи данъ шегртъ е ючашнїгъ дана.

Погледъ юнака ячїи е него сабля плашљивца.

Докъ су голубови подъ стрїомъ, не боє се ястреба

Противъ смрти ниє јоштъ ни едно билъ порасло.

Тежко оное ко ђавола тужи кодъ нѣгове майке.

Любавь безъ узаймне любви, то е пытанъ безъ одговора.

Нису сви они побожни кои иду у цркву.

Добро име najlepше е наслѣдіе.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Приликомъ долазка енглеzке краљице у Паризъ, кою су пратили знаменити енглески државници и генерали, држано е 11. Авг. совѣтованъ о рату у Криму. У томъ савѣтованю быо е и мужъ краљице Енглеске принцъ Албрехтъ, а председавао е самъ царъ Наполеонъ. Генералъ Канроберъ, кон е у Криму тако дуго быо главный повелитель, наиболь е и станъ Севастополя и Кримске войске разумевао. Онъ е безъ да е икакву мрзость противу Пелісіа дао примѣтити, показао, да се Севастополь не може храбростѣу и наглвмъ юришомъ узети, и да ће се тиме само саюзна войска напрасно изштетити. Канроберъ показао е планъ, по коме требало бы безъ икаквогъ дальгъ юришаня на Севастополь, зиму ожидати; съ тымъ мнѣніемъ, да ће зима, коя е до сада свагда Русима у помоћи была, ове године Русе у Криму затрти, и саюзницима быти одъ велике помоћи да Севастополь и савъ Кримъ заузму. Прошле зиме было е Русима лако ерѣ су и мали у своимъ рукама Азовско море, и могли су са две стране набавляти воевне потребе, одъ Тангарова и Керча и опетъ преко Перекопа. Ове пакъ наступаюће зиме, имаю само еданъ путь, за набавлянь свои потреба, и то за войску коя е много већа негъ што е прошле зиме была; и по томе мора ће они скоро свою войску око Севастополя знаменито умалити. Саюзницима пакъ што се тиче воевне набавке, сведно е было зима или лето, они свагда могу моремъ вловити, а како воевне потребе тако и войнике довлачати. По томе — заключава генералъ Канроберъ — моћи ће саюзници успѣти у оноемъ, у чему нису летосъ могли. Изъ свою нареѣния даль види се, да е то мнѣніе Канробера примѣнено, ербо е писано у Кримъ генералу Пелісію, да полако и обзрительно ради. На томе е совѣтованю основано и оно писмо цара Наполеона у коме каже: да ће Севастополь скоро пасти, и да войска руска не може преко зиме продужити свое ратованъ у Криму.

— У Паризу излазе многе кнѣиге кое явио подпوماжу партаю сынова Луи-Филипа, правителство французско попустило е да се у кнѣигама може о томе слободнѣ писати, али тымъ већа надзирава да новине несадржаваю ништа таквогъ, по чемъ новине имаю далеко выше читателя него поедине кнѣиге. Између остали списателя кон на Орлеанску партаю теже, налази се и Ламартинъ.

— Кнѣязъ е Горчаковъ у своимъ извѣстіама изъ Крима између осталогъ казао: „Наши шанцевы страдаю!“ А потомъ вели; „Наша штета прва три дана была е умѣрена, 5. Авг. пакъ была е врло знаменита.“

— Данасъ 2. Септ. навршуе се цѣла година дана, како су саюзници подъ предводителствомъ Сен-Арноа, извезли се кодъ Евпаторіе на руску землю. Цела Европа ожидвала е онда свршетакъ овога дѣла за 3 или найдалъ за 15 дана. Саюзници были су понели ране за войску само што имъ е потребно за 4 неделѣ. Ко е лане у ово доба могао помыслити да

ће иста она войска приумложена е са Пиемонтезима, и данасъ око Севастополя лежати. Година дана падала су ђулета у обадва логора као киша, годину дана ишле су на обадве стране войске у помоћъ, а излазили су само ранѣнцы и болестнцы. Кадъ човекъ узме ланѣске мало доцнѣ новине и извѣстія па чита, и сравни са данашнимъ извѣстіама, чини му се, да не выше прошло него 10—15 дана одъ битке на Ами. Само то бы га зачудило, што бы у обадвима войскама нашао друга имена, друге генерале и офицере. Менчиковъ, Сен-Арно, Рагланъ, Канроберъ, принцъ Кембрицъ; принцъ Наполеонъ, ужасный Нахимовъ, Корнилевъ и стотине други. — Сви су сашли са тога сийногъ позоришта, гдѣ и читавъ свѣтъ види. Сви су изгинули, помрли или се у тишину живота повратили. А шта ћемо рећи о цару Николи, кога е име лане целу Европу испуњавало; лане, кадъ ние было человека, кон е еданъ давъ провео, а да га неспомене и о нѣму непроговори, лане, кадъ су га и приятельски и неприятельски листовы у свакой своіой врсти поминяли; и онъ, кон у животу нигда ни чной сили ние се приклоніо, подлегао е Божіой судбини. Другій е сада царъ, и у саюзной и у руской войсци другій су повелители, другій су шанцевы и войници, али цѣль и намяра, остае една и она иста коя е при почетку рата была.

— Изъ найновій руски извѣстія види се, да саюзници све выше и выше притеснюю руска утврѣния. Они (саюзници) подъ заштитомъ свои топова, све ближе продиру у непосредствену близкобу Руса, кон имъ, тай очевидни напредакъ немогу препречити. Саюзници за сада управили су савъ свой позоръ на предградіе корабельная. Шанцевы, кое саюзници изъ свои топова разоре, садъ се съ najveћомъ мукомъ и опасностѣу оправляю.

— Извѣстіе изъ Данцига одъ 19. Авг. потврђуе да е при бомбардираню Свеаборга погинуло 2. хил. Руса. Самъ магазинъ съ барутомъ кадъ се запалио, убіо е 600 войника; исто тако потврђуе се да су и све припреме за лађе кое су се тамо налазиле изгореле.

— Омер-паша са 40 хил. войника иши ће у Ђурђію и Тифлисъ, а не, као што се пре говорило у Ерзерумъ и Карсъ. Ово е сада по новомъ плану, како бы могао Русима у Азию доћи за леђа, и путь имъ пресећи.

— У Паризу пуцао е еданъ изъ два пиштоля на цара Наполеона, но ние га нигдѣ погодіо. Тай покушатель одма е уаћенъ и затворенъ.

— По приватномъ извѣстію изъ Варне являю изъ Беча: да су 28. Авг. Руси сва своя утврѣния на южной страни Севастополя разорили, све свое лађе осимъ три пароброда потопили, и повукли се на сѣверна утврѣния. У слѣдству овога гласа пукао е юче са београдскогъ града 101 топъ. У вече пакъ у граду трајало е до неко доба ноћи веселѣ, и бацали су многе ракетле. Многе турске куће и дуќани, све цаміе, и обиталишта Енглескогъ и Францускогъ конзула, была су осветљена.

— Подписани препоручую поредъ свое трговине добре и у великомъ избору и сада скоро набављне собне намѣштасе и украшения као: ка-набета, столица, кревета, ормана, астала, и проче; и то по найевтинію цену. — У Земуну Спиридона Андреевића сынови.